

Nye Moss kommune
post@moss.kommune.no

Sarpsborg, 30/9-19

Dette brevet sendes på vegne av: DNT Vansjø, Oslofjordens Friluftsråd, Naturvernforbundet i Østfold, Norges Jeger- og Fiskerforbund Østfold, 4H Østfold, Norsk Ornitologisk forening Østfold og Østfold Botaniske Forening.

Høringsuttalelse til kommuneplanens samfunnsdel og arealdel i Nye Moss kommune 2019-2030, med frist 1. oktober 2019.

Moss og Rygge kommuner slår seg sammen til én kommune i 2020. Nye Moss kommune har både samfunnsdel og arealdel av kommuneplanen 2019-2030 på høring. Forum for natur og friluftsliv Østfold takker for muligheten til å uttale seg og kommer med følgende innspill:

Anbefalinger

- ruller plan for idrett og fysisk aktivitet, inkluderer friluftslivet i planen
- sats på aktivitetsråd og utmarksråd for å skape mer samarbeid og mer aktivitet, og bidra økonomisk og organisatorisk til å skape en møteplass for egenorganisert aktivitet i kommunen
- maks 500 meter til nærmeste tursti fra (nye) boliger
- bruk markagrenser som grep i arealplanen for å verne viktige bynære friluftsområder mot utbygging

Forum for natur og friluftsliv Østfold

Pb. 220, 1702 Sarpsborg
TLF: 98 62 41 69
E-post: ostfold@fnf-nett.no
www.fnf-nett.no
orgnr: 917 044 066

Samfunnsdelen

Levekår og livskvalitet:

Under dette punktet mener vi det er naturlig å også nevne frivillig sektor som en viktig bidragsyter til å skape samhold, mestring, integrering. Sammen med gode arealer for rekreasjon i naturen er dette med på å styrke folkehelsen og motvirke fysisk og psykisk uhelse.

Miljø og klima:

Vi synes det er bra at kommunen har et stort fokus på natur og grønnstrukturer. Gode og trygge arealer for friluftsliv og fysisk aktivitet er essensielt for trivsel og livskvalitet. Dette må følges opp i arealplanen som er juridisk bindende. Vi viser til Fredrikstad kommune som synliggjør dette med markagrenser og samtidig kartlegger brukergrupper og lager retningslinjer for bruken av de forskjellige markaområdene. Det er viktig å ha fokus på langsiktige byggegrenser når befolkningen øker og det blir fler som skal bruke de samme arealene til rekreasjon.

Arealdelen

Planbeskrivelse

Kommuneplanen gjenspeiler fylkesplanen og dennes arealstrategi. Det betyr at hovedfokuset er på transporteffektivitet, og at all vekst i persontrafikken skal tas med kollektivt, sykkel og gange. Kommunen må derfor sørge for et attraktivt og tilgjengelig kollektivtilbud og et sammenhengende nett av sykkelveier og fortau som gjør at de myke trafikantene kan ferdes trygt. Aktiv transport er bra både for miljøet og for enkeltes fysiske form. Det blir en del av den daglige aktiviteten. Men i tillegg vil mange også være aktive på fritiden, med både organisert og egenorganisert aktivitet. Typiske eksempler på dette er idrettslag, treningssentre og de som driver med forskjellige former for friluftsliv. Det viser seg at de nære turområdene er de viktigste, da dette er lavterskeltilbud som alle kan benytte seg av. **Vi foreslår derfor at det legges inn bestemmelser om at ingen boliger skal ha lenger enn 500 meter til nærmeste tursti.**

Mosseskogen er et svært viktig nærturterreng for mange. Området er også rikt på kulturminner og naturmangfold. BaneNORs arbeider har ført til noe fragmentering av terrenget, men vi er svært glad for å lese at kommunen vil ta store deler av skogen ut fra langsiktig boligbebyggelse. Vi mener at hele skogen bør vernes som turterreng, gjerne med en markagrense i arealplanen.

Mossemarka

Det er viktig at det sammenhengende skogsområde avgrenset av E6 i vest og RV 120 i sør og øst, med tilgrensende og tilsvarende områder i Vestby kommune sikres som et sammenhengende markaområde. Området er allerede sikret gjennom et 99 år langt servitutt på de aller fleste (alle?) skogseiendommer i området, se vedlagte kopi. Området er i dag lagt ut som LNF(R) område med særlige restriksjoner. Den kommende kommuneplanen vil være en god anledning til å vedta/legge ut område byens markaområde med egen markagrense. Alt i tråd med nasjonale myndigheters mål om at alle byer skal gjøre vedtak om egne markaområder. Det er en god anledning til å etablere et samarbeid med Vestby kommune om at tilgrensende arealer med Vestby kommunes skog, Ødemørk, kan inngå. Her arbeides det for tiden med en plan om frivillig vern av betydelige arealer.

I Stortingsmelding 18 (2015-2016) Friluftsliv- Natur som kilde til helse og livskvalitet leser vi: *“Markaområdene er større friluftslivsområder som grenser til og har direkte adkomst fra byer og tettsteder. Markaområdene er svært mye brukte turområder, og er blant de aller viktigste friluftslivsområdene i landet. Markaområdene har ofte andre kvaliteter og byr på andre opplevelser enn grønnstrukturen i byer og tettsteder. Dette er større naturområder, som ofte også har mange kulturminner og kulturmiljøer i form av blant annet gamle boplasser, slåtteeenger og beiteområder.”*

.....”For å sikre en god forvaltning av markaområdene, er det viktig at friluftslivet er et sentralt element i all planlegging i områdene, og at andre interesser avveies opp mot friluftslivsinteressene. Mange kommuner har en markagrense som skal sikre naturområdene mot utbygging. Regjeringen vil oppfordre kommuner med tilflytting og utbyggingspress til å markere langsiktige utbyggingsgrenser mot markaområder, ved bruk av hensynssoner.”

Kystsonen er en viktig del av friluftslivet i kommunen. Medlemmer i FNF Østfold har mange og varierte aktiviteter her. Vi synes det er bra at kommunen vurderer en lokal forskrift for vannskuter, og ber om at kommunen også har et stort fokus på at byggeforbudet i 100-metersonen opprettholdes og tilgangen til kystlinja bedres der det behøves.

I tidligere nevnte Stortingsmelding om friluftslivet leser vi: *“I tillegg til nedbygging, er det flere steder en utfordring at eksisterende eiendommer legger beslag på uforholdsmessig mye areal. Flere steder er ulovlige stengsler i strandsonen til hinder for allmennhetens friluftslivsutøvelse. Regjeringen ønsker at kommunene skal bruke plan- og bygningslovens virkemidler for å bekjempe ulovlig nedbygging og privatisering av strandsonen. Regjeringen vil videreføre arbeidet med å stimulere kommunene til å kartlegge og fjerne ulovlige stengsler i strandsonen. Regjeringen vil også oppfordre kommunene til å kartlegge tilgjengeligheten til strandsonen, med sikte på å bedre denne der allmennhetens muligheter for friluftsliv i strandsonen er liten.”*

Vi oppfordrer den nye kommunen til å ha stort fokus på dette framover, og kartlegge og føre tilsyn med eventuelle ulovlige stengsler i strandsonen.

Vansjø er nevnt som drikkevannskilde og som friluftslivsområde. Under dette punktet synes vi det er naturlig at det nevnes at Vansjø- Hobølvassdraget ble varig vernet allerede i 1973. (i verneplan 1) Vassdraget omfattes av de rikspolitiske retningslinjene for vernede vassdrag, noe som skal tas hensyn til om/når det planlegges tiltak/aktiviteter i området.

Vansjø er en innsjø med økt aktivitet av turskøyting, padling med kano og kajakk. Bruk/tillatelse til bruk av raske og støyende motorbåter bør vurderes fortløpende med hensyn til forurensningsfare og støyforurensning og med hensyn til sikkerhet for de padlende.

Sportsfiske

Kommunene har fått delegert en del av ansvaret og myndigheten i forhold til innlandsfisk og anadrom laksefisk. Sportsfiske er en viktig del av friluftslivet i Moss kommune.

Kommunen skal:

- innpasse hensynet til fiskeinteressene i den kommunale oversiktsplanleggingen etter plan- og bygningsloven
- arbeide for felles organisering av fiskerettshavere

- legge til rette for driftsplanlegging
- sikre et best mulig fisketilbud for allmennheten og påse hensiktsmessige tiltak for vern og utvikling av fiskebestandene
- sikre fiskeressursene mot inngrep som kan redusere eller ødelegge bestander
- arbeide for en aktiv lokal fiskeforvaltning, blant annet gjennom driftsplanlegging
- kartlegge bestandene
- ha oversikt over laksevasdrag og fjorder
- sikre forsvarlig forvaltning gjennom kultivering
- iverksette tiltak mot trusler
- bedre allmennhetens adgang til fiske
- gi informasjon om fiskemuligheter

I arealplanen er det viktig at allmennhetens tilgang på sjø og vassdrag blir omtalt og ivaretatt.

Planverk

Moss kommune har en plan for idrett og fysisk aktivitet. Vi foreslår at denne rulleres for den nye kommunen, og at friluftsliv og bruk av marka inkluderes i en slik plan. Fredrikstad kommune er igjen et godt eksempel å se til.

Utmarksråd

Tilknyttede organisasjoner i FNF Østfold ser behovet av å opprette et utmarksråd som har ansvar for utmarka, stier og friluftsliv. I dag er ansvaret i Moss fragmentert og delt mellom skogbruket, teknisk, kultur og park- og idrett. Vi mener det er en fordel å samle interessene for å få til en felles forvaltning og samarbeid.

Aktivitetsråd

Moss kommune vil styrke samskaping mellom innbyggere, kommune, frivillig sektor, næringsliv og den egenorganiserte aktiviteten. Et konkret tiltak for å få til dette kan være å etablere et aktivitetsråd. Dette kan bestå av representanter for diverse egenorganiserte aktiviteter og bør ha som mål å fremme og jobbe for at disse aktivitetene skal få ta plass i kommunen. Eksempler her er Spydeberg friluftforum og Fredrikstad aktivitetsråd. Kommunen oppfordres til å bidra med noe økonomiske midler til administrativ innsats.

Brevet sendes kun elektronisk.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Østfold

Nina Frydenlund

Nina Frydenlund

Fylkeskoordinator

FNF Østfold